

2024 Rhif (Cy.)

TRAFNIDIAETH A GWEITHFEYDD, CYMRU

GORCHYMYN RHEILFFORDD FYNYDD ABERHONDDU (RHEILFFORDD YSGAFN) 202[ ]

Gwnaed	202[ ]
Yn dod i rym	202[ ]

Mae cais wedi ei wneud i Weinidogion Cymru yn unol â Rheolau Trafnidiaeth a Gweithfeydd (Gweithdrefn Ceisiadau a Gwrthwynebiadau) (Cymru a Lloegr) 2006(1) am Orchymyn o dan adrannau 1 a 5 o Ddeddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd 1992(2) ("Deddf 1992").

[Mae Gweinidogion Cymru wedi peri i ymchwiliad gael ei gynnal at ddibenion y cais o dan adran 11 o Ddeddf 1992.]

Mae Gweinidogion Cymru, [ar ôl ystyried y gwrthwynebiadau a wnaed a'r rhai nas tynnwyd yn ôl, ac adroddiad y person a gynhaliodd yr ymchwiliad], wedi penderfynu gwneud Gorchymyn i roi effaith i'r cynnig a gynhwysir yn y cais [gydag addasiadau sydd ym marn y gweinidogion ddim yn gwneud unrhyw newidiadau sylweddol i'r cynnig].

Cyhoeddwyd hysbysiad o benderfyniad Gweinidogion Cymru yn y *London Gazette* ar [ ] 202[ ].

Yn unol â hynny, mae Gweinidogion Cymru wrth ymarfer y pwerau a roddir gan adrannau 1 a 5, a pharagraffau 1, 8, 12, 15 ac 17 o Atodlen 1, o Ddeddf 1992, sydd bellach yn ymarferadwy ganddynt(3), yn gwneud y Gorchymyn canlynol:-

RHAN 1

RHAGARWEINIOL

1. Teitl a chychwyniad

Teitl y Gorchymyn hwn yw ..... ac mi fydd yn dod i rym ar .....

2. Dehongliad

(1) Yn y Gorchymyn hwn –

"Y Gorchymyn Gwreiddiol" yw Gorchymyn Rheilffordd Fynydd Aberhonddu (Rheilffordd Ysgafn) 1980;

“Y Perchennog” yw Brecon Mountain Railway Company Limited, cwmni a ymgorfforwyd o dan Ddeddf Cwmnïau 1967 (rhif cwmni 01409791) fel cwmni cyfyngedig drwy gyfrannau, gyda’i swyddfa gofrestredig yng Ngorsaf Pant, Pontsticill, Merthyr Tudful, Cymru CF48 2UP;

“Y Reilffordd” yw’r reilffordd a adnabyddir fel ‘Rheilffordd Fynydd Aberhonddu’ (Brecon Mountain Railway) sef rheilffordd 8,720 metr o hyd, neu oddeutu hynny, gan gynnwys twnnel sy’n cychwyn yn Sir Merthyr Tudful ar gyfeirnod map SO 059097 ac yn terfynu yn Sir Powys ar gyfeirnod SO 058170;

“Y Dyddiad Trosglwyddo”, mewn perthynas â’r reilffordd, yw’r dyddiad y mae’r teitl yn trosglwyddo o’r Perchennog i’r Ymgwymerwr o dan erthygl 3 (trosglwyddiad y reilffordd i’r Ymgwymerwr);

“Y Trosglwyddai” yw unrhyw berson y mae’r reilffordd, neu unrhyw ran o’r reilffordd, yn cael ei phrydlesu neu ei gwerthu iddo o dan y pwerau a roddir gan erthygl 4 (trosglwyddiad y reilffordd gan yr Ymgwymerwr);

“Yr Ymgwymeriad a Drosglwyddir” yw cymaint o’r reilffordd a lesir neu a werthir o dan y pwerau a roddir gan y Gorchymyn hwn; ac

“Yr Ymgwymerwr” yw Vale of Rheidol Railway Limited, cwmni a ymgorfforwyd o dan Ddeddf Cwmnïau 1985 (rhif cwmni 02188631) fel cwmni cyfyngedig drwy gyfrannau, gyda’i swyddfa gofrestredig yng Nghoedlan y Parc, Aberystwyth, Ceredigion, Cymru SY23 1PG.

- (2) Bras amcan yw’r holl hydroedd a chyfarwyddiadau a ddatgenir mewn unrhyw ddisgrifiad o’r reilffordd.
- (3) Dehonglir gyfeiriadau yn y Gorchymyn hwn at bwyntiau â llythyrau, neu lythrennau a rhifau, fel cyfeiriadau at bwyntiau ar y planiau a adneuwyd gyda’r Gorchymyn Gwreiddiol ac sydd ar gael i’w harchwilio yng Ngorsaf Pant, Pontsticill, Merthyr Tudful, Cymru CF48 2UP.
- (4) Mae unrhyw ddeddfiadau lle awdurdodwyd adeiladu, cynnal a chadw, defnydd a gweithred y reilffordd yn parhau i gael effaith yn ddarostyngedig i’r Gorchymyn hwn.

RHAN 2
TROSGLWYDDO A GWEITHREDU'R REILFFORDD

3. Trosglwyddiad y reilffordd i'r Ymgwymerwr

- (1) Caiff y Perchennog a'r Ymgwymerwr ymrwymo i gytundebau sy'n darparu ar gyfer trosglwyddo i'r Ymgwymerwr, a'i freinio, i'r holl deitl, hawliau, buddiannau a phwerau a all fod ganddo mewn neu mewn cysylltiad a'r reilffordd.
- (2) Ac eithrio fel y darperir fel arall yn y Gorchymyn hwn, o'r Dyddiad Trosglwyddo ymlaen—
  - (a) bod y reilffordd neu unrhyw ran ohoni yn parhau i fod yn ddarostyngedig i'r holl ddarpariaethau statudol ac eraill a'r cydsyniadau sy'n gymwys i'r reilffordd ar y dyddiad hwnnw (i'r graddau y mae'r darpariaethau hynny'n dal i fodoli ac yn gallu cael effaith); a
  - (b) bod yr Ymgwymerwr, gan eithrio'r Perchennog—
    - (i) â'r hawl i fudd ac i ymarfer yr holl hawliau, pwerau a breintiau sy'n ymwneud â'r reilffordd neu unrhyw ran ohoni; ac
    - (ii) yn ddarostyngedig i bob rhwymedigaeth, statudol neu fel arall, sy'n ymwneud â'r reilffordd neu unrhyw ran ohoni (i'r graddau y mae'r darpariaethau hynny'n dal i fodoli ac yn gallu cael effaith) i'r bwriad y bydd y perchennog yn cael ei ryddhau ar yr un pryd o bob un o'r rhwymedigaethau.

4. Trosglwyddiad y reilffordd gan yr Ymgwymerwr

- (1) Ar unrhyw adeg ar ôl y Dyddiad Trosglwyddo caiff yr Ymgwymerwr, gyda chaniatâd y Gweinidog, werthu neu brydlesu'r reilffordd, neu ran ohoni, i unrhyw Drosoglwyddai ar delerau ac amodau y cytunir arnynt rhwng yr Ymgwymerwr a'r Trosglwyddai.
- (2) Ac eithrio fel y darperir fel arall yn y Gorchymyn hwn:
  - (a) bydd yr Ymgwymeriad a Drosoglwyddir yn parhau i fod yn ddarostyngedig i'r holl ddarpariaethau statudol neu ddarpariaethau eraill sy'n gymwys iddo ar ddyddiad y brydles neu'r gwerthiant (i'r graddau y mae'r darpariaethau hynny'n dal i fodoli ac yn gallu dod i rym); a
  - (b) bod y Trosglwyddai, gan eithrio'r Ymgwymerwr—
    - (i) â'r hawl i fudd ac i arfer yr holl hawliau, pwerau a breintiau sy'n ymwneud â'r Ymgwymeriad a Drosoglwyddir; a
    - (ii) yn ddarostyngedig i bob rhwymedigaeth, statudol neu fel arall, sy'n ymwneud â'r Ymgwymeriad a Drosoglwyddir (i'r graddau y mae'r darpariaethau hynny'n dal i fodoli ac yn gallu dod i rym) i'r bwriad bod yr Ymgwymerwr yn cael ei ryddhau o bob rhwymedigaeth o'r fath.
- (3) Pan fo cytundeb wedi ei wneud yn rhinwedd paragraff (1), bydd cyfeiriadau yn y Gorchymyn hwn at yr Ymgwymerwr yn cynnwys cyfeiriadau at y Trosglwyddai.
- (4) Mae paragraff (1), (2) a (3) yn effeithiol tra pery unrhyw les a roddir ac o ddyddiad gweithredol unrhyw werthiant, o dan y pwerau a roddir gan yr erthygl hon.

5. Pŵer i weithredu a defnyddio'r reilffordd

- (1) Ar ac ar ôl y dyddiad y daw'r Gorchymyn i rym, caiff yr Ymgwymerwr neu'r Trosglwyddai, yn ôl y digwydd, weithredu a defnyddio'r reilffordd fel system, neu ran o system, o gludo teithwyr.
- (2) Caiff yr Ymgwymerwr fynnu, cymryd ac adennill neu ildio'r cyfryw daliadau am gludo teithwyr ar y reilffordd, neu am unrhyw wasanaethau neu gyfleusterau a ddarperir mewn cysylltiad â gweithrediad y reilffordd, ag y gwêl yn dda.
- (3) Nid oes dim yn y Gorchymyn hwn nac mewn unrhyw ddeddfiad a gymhwysir gan y Gorchymyn hwn sy'n rhagfarnu nac yn effeithio ar weithrediad Rhan 1 o Ddeddf Rheilffyrdd 1993.

6. Pŵer symud

- (1) Yn ychwanegol i ddarpariaethau erthygl 9 o'r Gorchymyn Gwreiddiol ac yn ddarostyngedig i baragraffau (2) a (3), caiff y pŵer symud sydd i'w ddefnyddio ar y reilffordd gynnwys batri-drydan neu unrhyw bŵer arall a'i gymeradwyd yn ysgrifenedig gan y Swyddfa Rheilffyrdd a Ffyrdd.
- (2) Nid oes dim yn y Gorchymyn hwn sy'n awdurdodi defnyddio pŵer trydanol fel pŵer symud ar y reilffordd oni cheir y pŵer hwn o fatris storio neu o ffynhonnell gynhyrchu sydd wedi'i chynnwys yn gyfan gwbl yn yr injans a'r cerbydau ac a gludir ynghyd â hwy.
- (3) Os defnyddir pŵer trydanol fel pŵer symud ar y reilffyrdd, rhaid peidio â defnyddio'r pŵer trydanol mewn modd a fydd yn achosi neu sy'n debygol o achosi unrhyw ymyrraeth â chyfarpar cyfathrebu electronig, os o gwbl, neu â'r defnydd o'r cyfarpar hwnnw.

NODYN ESBONIADOL

(Dyw'r nodyn hwn ddim yn rhan o'r Gorchymyn)

Mae'r Gorchymyn hwn yn galluogi trosglwyddo'r pwerau a'r rhwymedigaethau statudol yng Ngorchymyn Rheilffordd Fynydd Aberhonddu (Rheilffordd Ysgafn) 1980 oddi wrth Brecon Mountain Railway Company Limited i Vale of Rheidol Railway Limited.

Gellir archwilio copïau o'r cynlluniau a adnewwyd y cyfeirir atynt yn erthygl 2(3) o'r Gorchymyn yn swyddfeydd y Perchennog yng Ngorsaf Pant, Pontsticill, Merthyr Tudful, Cymru CF48 2UP.

Nid yw'r Gorchymyn hwn yn awdurdodi gwaith adeiladu.

- (1) S.I 2006/1466, diwygwyd gan S.I. 2010/439, S.I. 2011/2085, S.I 2012/147, S.I. 2012/2590 ac S.I 2013/755.
- (2) 1992 c. 42. Diwygiwyd adran 1 gan baragraffau 51 a 52 o Atodlen 2 i Ddeddf Cynllunio 2008 (c. 29), diwygiwyd adran 5 gan S.I. 2012/1659.
- (3) Mae pwerau o dan adrannau 1 a 5, a pharagraffau 8, 15 ac 16 o Atodlen 1, y Ddeddf, bellach wedi eu breinio yng Ngweinidogion Cymru i'r graddau y maent yn ymarferol o ran Cymru. Cawsant eu breinio o'r blaen yng Nghynulliad Cenedlaethol Cymru yn rhinwedd erthygl 2 ac Atodlen 1 Gorchymyn Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Trosglwyddo Swyddogaethau) 1999 (O.S.I. 1999/672). Yn rhinwedd paragraffau 30 a 32 o Atodlen 11 i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 (c. 32), cawsant eu trosglwyddo i Weinidogion Cymru.